

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: BA-1S/18/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1016200154
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1016200154.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Janákovcej, členiek senátu JUDr. Marty Barkovej a JUDr. Dany Jelinkovej Dudzíkovej, LL.M. (sudca spravodajca), v právnej veci žalobcu: Kaufland Slovenská republika v.o.s., Trnavská cesta 41/A, 831 04 Bratislava, IČO: 35 790 164, zastúpený PRK Partners s.r.o., Suché Mýto 1, 811 03 Bratislava, IČO: 35 978 463, proti žalovanej: Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky, Botanická 17, 842 13 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č.k. 4150/2015 zo dňa 15.01.2016, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave z r u š u j e rozhodnutie žalovanej Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky č.k. 4150/2015 zo dňa 15.01.2016 v spojení s rozhodnutím Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Liptovský Mikuláš č.j. 1223/2015MS zo dňa 29.10.2015 a v e c i a žalovanej na ďalšie konanie.

Návrh na prerušenie konania súd z a m i e t a.

Žalobcovi súd p r i z n á v a voči žalovanej právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania, o ktorej výške rozhodne správny súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

odôvodnenie:

I.
Priebeh administratívneho konania

1. Rozhodnutím Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Liptovský Mikuláš (ďalej len „RVPS“) č.j. 1223/2015MS zo dňa 29.10.2015 ako príslušného orgánu podľa § 21 ods. 1 písm. c/ a § 23 ods. 5 zákona NR SR č. 152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o potravinách“), v zmysle § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) bola uložená žalobcovi úhrnná pokuta vo výške X XXX XXX eur podľa § 28 ods. 4 písm. a/ v spojení s § 28 ods. 8 zákona o potravinách. Podkladom pre vydanie rozhodnutia boli skutočnosti zistené inšpektormi poverenými žalovanou a inšpektorom RVPS Liptovský Mikuláš pri výkone úradnej kontroly potravín dňa 18.07.2015 v čase od 07.00 hod. do 13.00 hod. v prevádzkarni Kaufland Slovenská republika v. o. s., Kaufland Liptovský Mikuláš, Demänovská cesta 745, 031 01 Liptovský Mikuláš. Úradná kontrola bola vykonaná v zmysle oprávnení zákona o potravinách a bola zameraná na plnenie požiadaviek zákona o potravinách a predpisov vydaných na jeho vykonanie. Použitou kontrolnou metódou bola inšpekcia.

2. Proti rozhodnutiu RVPS Liptovský Mikuláš č.j.1223/2015MS zo dňa 29.10.2015 podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodla žalovaná rozhodnutím č.k. 4150/2015 zo dňa 15.01.2016 tak, že zmenila odvolaním napadnuté rozhodnutie vo výroku a odôvodnení a doplnila označenie dotknutých

právných predpisov, doplnila identifikáciu meradla použitého na kontrolu teplotných režimov, vo výroku pri hodnotení opakovanosti do jedného roka vypustila rozhodnutie RVPS Liptovský Mikuláš č.j.: 607/2014MS zo dňa 13.05.2014 (nadobudlo právoplatnosť dňa 02.06.2014), po posúdení opakovanosti protiprávneho konania ponechala pokutu v nezmenenej výške a odôvodnila ju.

II. Žaloba

3. Žalobou zo dňa 05.02.2016 doručenu tunajšiemu súdu dňa 05.02.2016 sa žalobca domáhal prieskumu zákonnosti a zrušenia rozhodnutie žalovanej č.k. 4150/2015 zo dňa 15.01.2016 ako aj rozhodnutia RVPS Liptovský Mikuláš č.j. 1223/2015MS zo dňa 29.10.2015. Žalobou napadnuté rozhodnutia vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci. Zistenie skutkového stavu, z ktorého vychádzajú rozhodnutia, je v rozpore s obsahom spisov, zistenie skutkového stavu v tomto prípade je nedostačujúce na posúdenie veci. Rozhodnutia sú nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť ako aj pre nedostatok dôvodov. V konaní orgánov bola taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť rozhodnutí.

4. Orgány verejnej správy nezohľadnili a riadne neaplikovali príslušnú hmotnoprávnu úpravu a tiež závažným spôsobom porušili viaceré procesné pravidlá vedenia konania, resp. vedenia kontroly. Dôkazy, ktoré zhromaždili orgány v konaní, sú nepreskúmateľné. Orgány neprihliadli na povolené odchýlky vo vzťahu k tvrdeným nedostatkom potravín. V konaní bola porušená zásada dvojinstančnosti, konali predpojaté osoby. V konaní sa neuplatňuje zásada koncentrácie. Kontrola bola vykonaná v rozpore s Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“). Pokuta je neprimerane vysoká a je nedostatočne odôvodnená.

5. Orgány verejnej správy dostatočne nepreukázali, že žalobca spáchal správne delikty, pričom záznam nemôže byť v žiadnom prípade považovaný za riadny dôkaz v konaní sám o sebe. Pri vykonávaní kontroly nebola prítomná žiadna nezávislá osoba, ktorá by potvrdila pravdivosť obsahu záznamu - čo je v rozpore s článkom 6 Dohovoru. Záznam obsahuje výroky o tom, ako žalobca porušil právne predpisy, ale neobsahuje dostatočné dôkazné prostriedky, ktorými by RVPS akokoľvek preukazovala tieto svoje výroky a ktorých obsah by bol spätne kontrolovateľný a overiteľný - to vo vzťahu k správne deliktu. Namietol, že na fotografiách, ktoré slúžia ako dôkaz, sú síce vidieť potraviny, ale nie je z nich jednoznačne vidieť, či sú na nich skutočne nedostatky tak, ako sú opísané v zázname, alebo ide iba o iné menej závažné nedostatky (napr. iba o hygienické a pod.) alebo dokonca o žiadne nedostatky (napr., že na potravinách bol omylom vysypaný piesok a pod.). Orgány verejnej správy mali v konaní zadovážiť riadne dôkazné prostriedky, ktoré by boli spätne kontrolovateľné (napr. fotografie z ktorých by bolo bezpochyby vidieť, že potravina bola napadnutá plesňou alebo iné dôkazné prostriedky, napr. laboratórne skúšky); alebo zabezpečiť spätnú kontrolovateľnosť záverov kontroly iným spôsobom, napr. prostredníctvom prítomnosti nezávislej tretej osoby počas kontroly, ktorá by následne mohla vypovedať v konaní ako svedok a potvrdiť alebo vyvrátiť závery kontroly. Orgány verejnej správy však nepostupovali vyššie uvedeným spôsobom.

6. Ak sa RVPS domnievala, že údajné nedostatky mali byť posudzované podľa § 6 ods. 5 písm. a/ zákona o potravinách (t.j. že boli nebezpečné), RVPS mala napríklad v zmysle § 20 ods. 1 zákona o potravinách z potravín odobrať vzorku, podrobiť ju laboratórnemu alebo obdobnému skúmaniu a následne zhodnotiť, či ide o nedostatky podľa § 6 ods. 5 písm. a/ uvedeného zákona, iné nedostatky alebo o žiadne nedostatky (napr. neškodný prírodný povlak) - takýto postup by zároveň umožnil spätnú kontrolu postupu a záverov RVPS. Záver RVPS o nedostatku v zmysle § 6 ods. 5 písm. a/ zákona o potravinách by mal v konaní vychádzať zo spoľahlivo, presne a úplne zisteného stavu veci v zmysle § 3 a § 32 ods. 1 Správneho poriadku, čo však nie je prípad, kedy RVPS uvedie v zázname záver o nebezpečnosti potravín výlučne na základe ich senzorickej obhliadky, ktorá sa nedá spätne skontrolovať. Zo záznamu nie je vôbec zrejmé, či inšpektori RVPS, ktorí reálne hodnotili potraviny, disponovali príslušným certifikátom spôsobilosti v oblasti senzorického posudzovania potravinárskych a poľnohospodárskych výrobkov. Zdôraznil, že vo svojej prevádzke mal (a stále má) zavedený dostatočne účinný vnútorný systém na odhaľovanie akýchkoľvek vadných, či poškodených potravín. V rámci tohto systému zamestnanci pri pravidelnej kontrole bezodkladne po zistení vyradujú potraviny s nedostatkami z predaja.

7. Orgány verejnej správy musia v prípade kontroly a pri rozhodovaní v správnom konaní prihliadať na pravidlá Nariadenia č. 543/2011, ktoré jednoznačne vymedzuje obchodné normy a súvisiace dovolené odchýlky, pokiaľ ide o potraviny, a dôsledne ich aplikovať. Kľúčové bolo zistiť, aké množstvo potraviny sa nachádzalo v príslušnej zásielke. Najmä od tejto skutočnosti záviselo, či percento potraviny, ktoré údajne obsahovalo nedostatky, bolo v rámci povolených odchýlok alebo nie. RVPS sa v tomto prípade vo vzťahu k prípustným odchýlkam vôbec nezaoberala tým, aké množstvo potraviny obsahovala príslušná zásielka. Orgány verejnej správy nedostatočne zistili skutkový stav, v dôsledku čoho sú záznam a napadnuté rozhodnutia nepreskúmateľné a nesprávne právne posúdili údajné nedostatky potraviny. Bolo potrebné aplikovať Nariadenie č. 543/2011, ktoré povoľuje odchýlky z minimálnych požiadaviek na predaj potravín. Nariadenie č. 178/2002 nevyklučuje aplikáciu Nariadenia č. 543/2011, ktoré je vo vzťahu k Nariadeniu č. 178/2002 špeciálnou úpravou - "lex specialis". Množstvo potraviny, ktoré údajne obsahovalo nedostatky, bolo v rámci odchýlok, ktoré povoľuje Nariadenie č. 543/2011.

8. O odvolaní žalobcu voči prvostupňovému rozhodnutiu rozhodoval ten istý správny orgán, ktorý tiež sám vykonal kontrolu, resp. konal v konaní v prvom stupni. RVPS a žalovaná zamietli námietku predpojatosti. Osoby, proti ktorým žalobca podal námietku predpojatosti, nespĺňali objektívne kritérium na ich nestrannosť. V konaní sa neuplatňuje zásada koncentrácie konania, ktorá by vyžadovala, aby žalobca vznášal v konaní svoje námietky k dôkazom iba do určitého štádia konania. RVPS a žalovaná majú právomoc v zmysle zákona o potravinách ukladať neurčitému počtu podnikateľov významné pokuty, ktoré nemajú iba reparačný účel. V súvislosti s výškou pokút orgány úradnej kontroly potravín sú podľa § 28 ods. 4 zákona o potravinách v spojení s § 28 ods. 7 a 8 zákona o potravinách oprávnené za určitých podmienok udeliť príslušným podnikateľom pokutu až do X XXX XXX eur. Uvedená suma predstavuje približne trojnásobok sumy, ktorú súd môže uložiť právnickej osobe podľa Trestného zákona v znení neskorších predpisov v súvislosti so spáchaním trestného činu (v rámci ochranného opatrenia zhabania peňažnej čiastky).

9. K výške pokute zdôraznil, že je nedostatočne odôvodnená, a zároveň neprimerane vysoká. Žalovaná sa v rozhodnutí pri určovaní výšky miliónovej pokuty dostatočným spôsobom nezaoberala závažnosťou údajného porušenia - napríklad sa vôbec nevyjadřila k skutočnej závažnosti údajných pochybení (napr. akého množstva produktov z celkového sortimentu sa údajne porušenia týkali a pod.), ani neuviedla, ako zohľadnila vplyv trvania údajného porušenia na výšku pokuty, nedostatočne sa zaoberala následkami údajného protiprávneho konania a ich vplyvom na určenie výšky pokuty. Jednou zo zásad ukladania trestov je zásada primeranosti trestu k trestnému činu, v zmysle ktorej platí, že trest by mal byť úmerný škode, ktorú páchatel trestným činom spôsobil, a nemá páchatelovi spôsobiť zbytočné útrapy. Trest ako najzávažnejší zásah štátu do základných ľudských práv páchatel'a nesmie byť ukladaný mechanicky, bez zváženia všetkých okolností konkrétneho prípadu a pomerov páchatel'a. Z požiadavky primeranosti trestu jednoznačne vyplýva zákaz akéhokoľvek exemplárneho trestania. Trestnú represiu je preto nutné uplatňovať len v nevyhnutne nutnej miere. Trest nesmie byť prejavom neprimeraného inštitucionalizovaného násillia spoločnosti voči jednotlivcovi. Trest, ktorým štát a spoločnosť reaguje na spáchaný trestný čin ako na nespravodlivé konanie, by mal nespravodlivosť spôsobenú trestným činom napraviť, a nie ešte viac rozmnožiť. Neprimeraný trest nemožno považovať za spravodlivý, spravodlivým je vždy len primeraný trest. Maloobchodná cena tých potravín, ktoré obsahovali údajné nedostatky je približne XX eur. Výška pokuty tak prevyšuje ich maloobchodnú cenu o viac ako 28 000 krát.

III.

Vyjadrenie žalovanej

10. Žalovaná v písomnom vyjadrení k žalobe zo dňa 29.02.2016, doručenom súdu dňa 03.03.2016, navrhla žalobu zamietnuť. Dostatočným podkladom pre vydanie rozhodnutia bol Záznam z úradnej kontroly potravín č. ŠVPS SR/2015/DK,AK,VI/7 zo dňa 18.07.2015, v ktorom boli riadne zdokumentované a popísané nedostatky vyplývajúce zo zistení inšpektorov počas vykonanej kontroly. Jedná sa o riadne zistený skutkový stav. Správny orgán v priebehu celého správneho konania rešpektuje zásady prezumpcie neviny a in dubio pro reo. Povinnosťou správneho orgánu je zistiť všetky právne rozhodné skutočnosti bez ohľadu na to, v čí prospech svedčia. Stav veci sa musí zistiť súčasne presne, čo znamená, že musí zodpovedať realnej skutočnosti. Zistenie úplného a presného stavu

vecí je základným predpokladom zákonnosti a správnosti rozhodnutia správneho orgánu. V danom prípade správny orgán vyhotovil fotodokumentáciu zákonným spôsobom, ktorá slúži ako podpora zistení a je spôsobilá byť dôkazom v správnom konaní. Úradný záznam je verejnou listinou, v konaní pred správnym orgánom sa uplatňuje prezumpcia správnosti listinných dôkazov, teda domnienka, že ich obsah je pravdivý. Z fotodokumentácie, ktorá je súčasťou spisu, je zrejmé, že na jednotlivých ružiciach karfiolu sú zreteľné a výrazné známky hnilobného procesu a výskyt plesní, teda potvrdzuje zistenia písomne zdokumentované v uvedenom úradnom zázname. Zodpovedný zamestnanec žalobcu - p. F. Y., funkcia VO FOOD a zástupkyňa firmy Kaufland L. G.-P., VKL, boli v čase úradnej kontroly oboznámené s vyhotovenou fotodokumentáciou, poskytli inšpektorom USB kľúč, na ktorý boli tieto fotografie prekopírované a ponechané účastníkovi konania spolu s kópiou záznamu o úradnej kontrole potravín č. ŠVPS SR/2015/DK,AK,VI/7.

11. Tvrdenia žalobcu o odbornej nespôsobilosti inšpektorov úradnej kontroly sú irelevantné, pretože kompetenciu na posudzovanie odbornej spôsobilosti inšpektora úradnej kontroly potravín má riaditeľ RVPS (žalovaná) a nie kontrolovaný subjekt. Všetci zamestnanci žalovanej, RVPS Svidník, RVPS Prešov a RVPS Liptovský Mikuláš, vykonávajúci úradnú kontrolu potravín (inšpektori), prešli výberovým konaním v zmysle zákona NR SR č. 400/2009 Z.z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, dosiahli vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v príslušnom odbore, absolvujú priebežne vzdelávanie z príslušných právnych predpisov a spĺňajú požiadavky pre výkon úradnej kontroly potravín podľa § 23 ods. 10 zákona o potravinách, ako aj čl. 6 nariadenia (ES) č. 882/2004. Inšpektori pravidelne každoročne absolvujú ďalšie vzdelávanie na Inštitúte vzdelávania veterinárnych lekárov v Košiciach v zmysle vyhlášky MP SR č. 480/2007 Z.z., ktorou sa stanovujú podrobnosti o postgraduálnom vzdelávaní veterinárnych lekárov a zamestnancov orgánov veterinárnej správy a v zmysle Plánu vzdelávacích aktivít na príslušný rok, o čom sa vedie na príslušnej RVPS (žalovanej) evidencia. Na posúdenie nevhodnosti čerstvého ovocia z dôvodu prítomnosti viditeľnej plesne nie je nevyhnutné, aby ho vykonával inšpektor, ktorý má osvedčenie o spôsobilosti na senzorické posudzovanie, nakoľko nehodnotí špecifické senzorické znaky.

12. Vykonávanie úradných kontrol potravín (ovocia a zeleniny nevynímajúc) podľa predpisov vo veterinárnom, fytosanitárnom a potravinárskom sektore s cieľom zabezpečiť, aby výrobky spĺňali hygienické a zdravotné normy, a chrániť zdravie zvierat, rastlín a ľudí, nesmie byť nijako dotknuté uplatňovaním pravidiel týkajúcich sa obchodných noriem. Obchodné normy nemajú slúžiť maloobchodníkom ovocia a zeleniny na obchádzanie všeobecných zákonov a osobitných nariadení potravinového práva. Nie je správny názor, že povolená odchýlka sa má vypočítavať z celkového množstva potraviny, ktorá bola dodaná v zmysle príslušného dodacieho listu. Nie je možné zamieňať si pojem „zásielka“ a množstvo tovaru, ktoré bolo v čase kontroly v mieste maloobchodného predaja spotrebiteľom. Zásielka môže pozostávať z jedného alebo viacerých druhov produktov, môže obsahovať jednu alebo viaceré dávky čerstvého, suchého alebo sušeného ovocia a zeleniny, je to teda množstvo produktov, ktoré má obchodník predat', zistené v čase kontroly a vymedzené v doklade. Nie je možné poukazovať cielene len na jednu časť uvedeného ustanovenia. Toto je možné kontrolovať len v prípade vykonávania kontroly zhody podľa Nariadenia Komisie (EÚ) č. 543/2011 v čase prijatia zásielky, kedy je kontrolované množstvo totožné s množstvom uvedeným v doklade a nie v mieste maloobchodného predaja konečnému spotrebiteľovi (v čase predaja je kontrolované množstvo vždy iné ako množstvo vymedzené v doklade). Navyiac je potrebné zdôrazniť, že všetky karfioly v počte 78 ks, ponúkané spotrebiteľom na predajnej ploche boli nevhodné na ľudskú spotrebu, žiadny iný karfiol sa v prevádzke nenachádzal, v uvedenom prípade bolo nevyhovujúcich 100% plodov.

13. K otázke dvojstančnosti sa vyjadrila tak, že výsledky kontroly boli odstúpené na ďalšie konanie vecne a miestnej príslušnej RVPS Liptovský Mikuláš listom odboru auditu a kontroly ŠVPS SR Bratislava č. 15/2015/7082-185 zo dňa 23.07.2015, a to v podobe zdokumentovanej na mieste nezávislou skupinou bez akéhokoľvek právneho posúdenia alebo vysloveného názoru, či pokynu. RVPS Liptovský Mikuláš vec posúdila v prvom stupni samostatne na základe skutočností zdokumentovaných inšpektormi za prítomnosti zástupcov prevádzkovateľa. O námietke predpojatosti zamestnanca žalovanej a zamestnancov regionálnych veterinárnych a potravinových správ, ktorí vykonávali úradnú kontrolu potravín v prevádzke účastníka konania dňa 18.07.2015, v zmysle poverenia žalovanej rozhodol ústredný riaditeľ žalovanej (Rozhodnutie o námietke predpojatosti č.k. 2869-1/2015-170, 2869-2/2015-170, 2869-3/2015-170 zo dňa 09.09.2015). O námietke predpojatosti zamestnanca RVPS Liptovský Mikuláš rozhodol riaditeľ RVPS Liptovský Mikuláš (Rozhodnutie o námietke predpojatosti

č.k.: 1352/2015 zo dňa 19.08.2015). Žalovaná sa stotožnila so záverom, že v súvislosti s dotknutými osobami neboli zistené žiadne skutočnosti alebo dôvody preukazujúce akúkoľvek ich predpojatosť a je vylúčený vzťah k veci, nemajú žiadny skutočný ani potenciálny osobný prospech z rozhodnutia, nie sú v žiadnom príbuzenskom, ekonomickom, priateľskom, ani nepriateľskom vzťahu k účastníkovi konania, ani v skutočnom ani potenciálnom spore s účastníkom konania alebo s jeho zástupcom, a preto je vylúčený vzťah k účastníkovi konania alebo k jeho zástupcovi.

14. Vedúca dňa ako aj prítomná zástupkyňa žalobcu by mali byť dostatočne kvalifikované na to, aby sa mohli vyjadriť k záznamu z kontroly, nakoľko pod vedením vedúcej dňa je zabezpečené fungovanie celej prevádzky. Nemohlo prísť k porušeniu práva účastníka konania na obhajobu, tak ako to namieta v odvolaní a v žalobe, pretože žalobcovi bola preukázateľne poskytnutá reálna možnosť riadne sa obhajovať, vyjadrovať sa a navrhovať doplnenia a dôkazy už pri prerokovaní Záznamu o úradnej kontrole potravín č. ŠVPS SR/2015/DK,AK,Vi/7 zo dňa 18.07.2015 ako aj v upovedomení o začatí správneho konania č.k.: 1223/2015MS zo dňa 29.07.2015 a vo výzve na vyjadrenie sa k podkladom rozhodnutia zo dňa 07.09.2015. Žalobca prevzal upovedomenie o začatí správneho konania dňa 31.07.2015, využil svoje procesné práva a v určenej lehote sa vyjadril k upovedomeniu o začatí správneho konania, ako aj k výzve na vyjadrenie sa k podkladom. Na obhajovanie svojich práv a záujmov bol žalobca upozornený aj v poučení upovedomenia. Pri kontrole neboli žiadne práva žalobcu na ochranu práva na spravodlivý proces porušené ani dotknuté. Za dodržiavanie zákonných ustanovení potravinového práva objektívne zodpovedá ten, kto potraviny umiestňuje na trh (predávajúci), teda žalobca. Je povinný dodržiavať všetky zákonom stanovené podmienky, za ich dodržiavanie zodpovedá bez ohľadu na akékoľvek okolnosti, ktoré spôsobili ich porušenie. Ide o objektívnu zodpovednosť bez možnosti liberácie. Zistené porušenie právnych predpisov bolo dostatočne preukázané a zdokumentované. Jednou zo základných povinností účastníka konania ako prevádzkovateľa potravinárskeho podniku je, aby si vzhľadom k veľkosti prevádzky a rozsahu sortimentu včas prijal vhodné a účinné opatrenia k tomu, aby všetky povinnosti a požiadavky potravinového práva boli nepretržite dodržiavané a jeho vnútorný kontrolný systém má byť účinný natoľko, aby predišiel porušeniam zákona. Je zákonnou povinnosťou prevádzkovateľa vyradiť z predaja potraviny nevhodné na ľudskú spotrebu, nakoľko takýto predaj je neprípustný, ako aj potraviny nedostatočne alebo nesprávne označené. V konaní boli dostatočne preukázané nedostatky pri umiestňovaní potravín tak, ako je to popísané v predchádzajúcej časti odôvodnenia tohto rozhodnutia. Neboli predložené žiadne relevantné dôkazy, ktoré by vyvracali zistenia popísané v úradnom zázname z kontroly. Žalovaná sa zaoberala minulosťou prevádzkovateľa, opakovanosťou jeho protiprávneho konania, skúmala nedodržiavanie predpisov v danej prevádzkarni v predchádzajúcom období a v tejto veci odkazuje na závery prvostupňového orgánu.

IV.

15. Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 1S/18/2016-238 zo dňa 29.09.2016, právoplatným dňa 06.10.2016, odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia žalovanej č.k. 4150/2015 zo dňa 15.01.2016 v spojení s rozhodnutím Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Liptovský Mikuláš zo dňa 29.10.2015 č.j. 1223/2015MS až do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

16. Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 1S/18/2016-279 zo dňa 11.08.2017, právoplatným dňa 18.09.2017, prerušil konanie sp.zn. 1S/18/2016 do právoplatného skončenia konania na Ústavnom súde Slovenskej republiky o návrhu Krajského súdu v Bratislave podľa čl. 125 ods. 1 písm. a/ a čl. 130 ods. 1 písm. d/ Ústavy Slovenskej republiky na konanie o súlade ustanovenia § 28 ods. 8 zákona č. 152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov s čl. 1 ods. 1, čl. 20 ods. 1 a ods. 4, čl. 35 ods. 1 v spojení s čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj s čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v právnej veci vedenej na tunajšom súde pod sp.zn. 2S/270/2015.

17. Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 1S/18/2016-290 zo dňa 13.04.2018, právoplatným dňa 25.04.2018, rozhodol o pokračovaní v konaní sp. zn. 1S/18/2016.

18. Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 1S/18/2016-305 zo dňa 02.10.2018, právoplatným dňa 19.10.2018, prerušil konanie sp.zn. 1S/18/2016 do právoplatného skončenia konania na Ústavnom súde Slovenskej republiky o návrhu Krajského súdu v Bratislave, evidenčné číslo spisu 12293-2018, podľa čl. 125 ods. 1 písm. a/ a čl. 130 ods. 1 písm. d/ Ústavy Slovenskej republiky na konanie o súlade ustanovenia

§ 28 ods. 8 zákona č. 152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov s čl. 1 ods. 1, čl. 20 ods. 1 a ods. 4, čl. 35 ods. 1 v spojení s čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj s čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

19. Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 1S/18/2016-361 zo dňa 15.03.2023, právoplatným dňa 15.03.2023, rozhodol o pokračovaní v konaní sp.zn. 1S/18/2016 s odôvodnením, že vo veci vedenej na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn.: PL. ÚS 3/2019 bolo vydané uznesenie č. PL. ÚS 3/2019-86 zo dňa 12.10.2022, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konanie o návrhoch Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Prešove a Krajského súdu v Trenčíne zastavil, a teda odpadla prekážka, pre ktorú sa konanie prerušilo.

V.

Právne posúdenie

20. Krajský súd v Bratislave, ako súd vecne a miestne príslušný na konanie vo veci podľa ust. § 10, § 13 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovanej a dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. O žalobe rozhodol bez nariadenia pojednávania, nakoľko boli splnené podmienky podľa § 107 ods. 2 v spojení s § 137 ods. 4 SSP.

21. Podľa § 491 ods. 1 SSP, ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku predto dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

22. Podľa § 194 ods. 1 SSP, správnym trestaním sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie orgánov verejnej správy o priestupku, správnom delikte alebo o sankcii za iné podobné protiprávne konanie.

23. Podľa § 194 ods. 2 SSP, ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie vo veciach správneho trestania ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

24. Podľa čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Neskorší zákon sa použije, ak je to pre páchatela priaznivejšie.

25. Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

26. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 152/1995 Z.z. o potravinách v znení účinnom od 01.04.2015 (ďalej len „zákon o potravinách“) prevádzkovatelia sú povinní na všetkých stupňoch výroby, spracúvania a distribúcie vrátane predaja na diaľku dodržiavať požiadavky upravené týmto zákonom a osobitnými predpismi.1e)

Odkaz pod 1e): Napríklad nariadenie (ES) č. 178/2002 v platnom znení, nariadenie (ES) č. 852/2004 v platnom znení, nariadenie (ES) č. 882/2004 v platnom znení, nariadenie (ES) č. 1234/2007 v platnom znení.

27. Podľa § 18 ods. 1 zákona o potravinách, úradná kontrola potravín sa vykonáva

a) na všetkých stupňoch výroby, spracúvania potravín a ich distribúcie,

b) nad dovozom potravín z tretích krajín a vývozom,

c) nad dodržiavaním podmienok zdravotnej spôsobilosti podľa osobitných predpisov 9ad) určujúcich požiadavky na osobnú hygienu a hygienu osôb priamo alebo nepriamo zúčastnených na výrobe potravín, manipulácii s nimi a ich umiestnení na trh,

d) nad dodržiavaním zákazu klamlivej reklamy potravín.

Odkaz pod 9ad): Príloha II kapitola 8 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 v platnom znení.

28. Podľa § 18 ods. 2 zákona o potravinách, úradnou kontrolou potravín sa overuje dodržiavanie požiadaviek ustanovených týmto zákonom a osobitnými predpismi 1e) v oblastiach a na účel uvedený v

odseku 1; neuplatňuje sa, ak ide o metrologickú kontrolu a metrologický dozor,9b) veterinárne kontroly podľa osobitného predpisu,9ba) ako aj kontrolu krmív podľa osobitného predpisu.9bb)

Odkaz pod 9b): Zákon č. 142/2000 Z.z.

Odkaz pod 9ba): Zákon č. 39/2007 Z.z.

Odkaz pod 9bb): Zákon č. 271/2005 Z.z. o výrobe, uvádzaní na trh a používaní krmív (krmivársky zákon).

29. Podľa § 18 ods. 3 zákona o potravinách, orgány uvedené v § 21 ods. 1 písm. b/ až d/ vykonávajú úradnú kontrolu potravín podľa osobitného predpisu.9bc) Úradná kontrola potravín sa môže vykonávať nepretržite; ak z konania alebo charakteru kontrolovanej osoby vyplýva odôvodnený záver, že môže dôjsť k ohrozeniu života alebo zdravia osoby poverenej výkonom kontroly alebo k mareniu výkonu úradnej kontroly, úradná kontrola sa vykoná za spoluúčasti príslušníkov Policajného zboru.

Odkaz pod 9bc/ : Napríklad čl. 3 a čl. 6 až 11 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 v platnom znení.

30. Podľa § 20 ods. 7 zákona o potravinách, zamestnanci orgánov úradnej kontroly potravín sa pri výkone dozornej činnosti preukazujú služobným preukazom alebo poverovacím dokladom.

31. Podľa § 23 ods. 1 zákona o potravinách, orgány štátnej veterinárnej a potravinovej správy uvedené v § 21 ods. 1 písm. c/ a d/ vykonávajú úradnú kontrolu potravín nad ich výrobou, v obchodnej sieti, pri manipulovaní s nimi a pri ich umiestňovaní na trh

a) potravín živočíšneho pôvodu,

b) potravín rastlinného pôvodu vrátane čerstvého ovocia, čerstvej zeleniny, zemiakov a ostatných poľnohospodárskych produktov v poľnohospodárskej prvovýrobe po zbere úrody, nápojov vrátane potravín s niektorými zložkami živočíšneho pôvodu, cukrárskych výrobkov, zmrzliny a vody v spotrebiteľskom balení,

c) geneticky modifikovaných potravín,

d) poľnohospodárskych produktov a potravín predávaných priamo konečnému spotrebiteľovi,

e) poľnohospodárskych produktov a potravín označených údajmi podľa § 9b.

32. Podľa § 23 ods. 5 zákona o potravinách, orgány úradnej kontroly potravín v rámci svojej pôsobnosti ukladajú opatrenia a pokuty a prerokúvajú priestupky, ktoré zistia pri výkone úradnej kontroly.

33. Podľa § 28 ods. 2 písm. f/, písm. o/ zákona o potravinách, orgán úradnej kontroly potravín uloží právnickej osobe alebo fyzickej osobe podnikateľovi pokutu od XXX eur do XXX XXX eur, ak v rozpore s týmto zákonom alebo osobitnými predpismi 1e)

f) vyrába, balí alebo umiestňuje na trh potraviny nesprávne označené alebo neoznačené,

o) porušuje zásady správnej výrobnéj praxe, povinnosti a požiadavky na hygienu výroby potravín, manipulovania s nimi a pri ich umiestňovaní na trh.

34. Podľa § 28 ods. 4 písm. a/ zákona o potravinách, orgán úradnej kontroly potravín uloží právnickej osobe alebo fyzickej osobe podnikateľovi pokutu od X XXX eur do XXX XXX eur, ak v rozpore s týmto zákonom alebo osobitnými predpismi 1e) vyrába alebo umiestňuje na trh potraviny, ktoré nie sú bezpečné, sú zdraviu škodlivé a nevhodné na ľudskú spotrebu alebo sú skazené.

35. Podľa § 28 ods. 7 zákona o potravinách, ak do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty dôjde k opakovanému porušeniu povinností, za ktoré bola uložená pokuta podľa odseku 4, orgán úradnej kontroly potravín uloží pokutu až do dvojnásobku sadzby pokuty podľa odseku 4.

36. Podľa § 28 ods. 8 zákona o potravinách, ak do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty dôjde k opakovanému porušeniu povinností, za ktoré bola uložená pokuta podľa odseku 7, orgán úradnej kontroly potravín uloží pokutu od X XXX XXX eur do X XXX XXX eur.

37. Orgán úradnej kontroly potravín pri určení výšky pokuty prihliada na závažnosť, trvanie, následky protiprávneho konania, minulosť prevádzkovateľa24b) a na to, či ide o opakované protiprávne konanie. Odkaz pod 24b): Čl. 54 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 882/2004 v platnom znení.

38. Podľa § 28 ods. 12 zákona o potravinách, na konanie o uložení pokuty sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.

39. Podľa § 31 ods. 1 zákona o potravinách, na úradnú kontrolu potravín podľa tohto zákona sa nevzťahujú ustanovenia osobitných predpisov, 27aa) ak sa vykonáva podľa tohto zákona.

Odkaz pod 27aa): Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z.

Zákon č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov.

40. Podľa § 31 ods. 2 zákona o potravinách, na konanie podľa tohto zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní 27a) okrem konania podľa § 20 ods. 9 a 12.

Odkaz pod 27a): Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

41. Úlohou správneho súdu bolo preskúmať zákonnosť žalobou napadnutého rozhodnutia žalovanej č.k. 4150/2015 zo dňa 15.01.2016, ktorým žalovaná zmenila rozhodnutie Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Liptovský Mikuláš č. j.: 1223/2015MS zo dňa 29.10.2015 takto: žalobca

1./ porušil povinnosť na všetkých stupňoch výroby, spracúvania a distribúcie, vrátane predaja na diaľku dodržiavať požiadavky upravené zákonom o potravinách, osobitnými predpismi a všeobecne záväznými právnymi predpismi vydanými ministerstvom podľa § 3 ods. 3, § 4 ods. 1 zákona o potravinách v nadväznosti na povinnosť umiestňovať na trh hlbokozmrazenú potravinu balenú do vhodného obalu, ktorý ju chráni pred vysušením, znečistením, mikrobiálnou a inou vonkajšou kontamináciou podľa § 4 Vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 99/2012 Z.z. z 09.03.2012 o hlbokozmrazených potravinách (ďalej len „Vyhláška č. 99/2012 Z.z.“) a to tým, že dňa 18.07.2015 v čase výkonu úradnej kontroly potravín, v čase od 07.00 hod. do času ich stiahnutia do zázemia prevádzkarne za účelom ich odpisu v prevádzkarni Kaufland Liptovský Mikuláš, Demänovská cesta 745, 031 01 Liptovský Mikuláš umiestňoval na trh 2 druhy (3 ks balení) hlbokozmrazenej hydiny o celkovej hmotnosti 4,7 kg v hodnote 11,22 € s poškodeným obalom a známkami vysušenia mrazom/škvrnami po výmraze a 4 druhy (6 ks balení) hlbokozmrazených produktov rybolovu o celkovej hmotnosti 2,4 kg v hodnote 18,16 € s poškodeným vákuovým balením a výskytom námrazy. Jednalo sa o nasledovné potraviny:

„Raciola“ Kurča bez drobkov hlbokozmrazené, trieda kvality A, á 1,5 kg, výrobca: RACIOLA Uherský Brod s.r.o., Pod valy 221,688 01 Uherský Brod, Česká republika, CZ 8022 ES, minimálna trvanlivosť do: 04-2016, v celkovom množstve 2 ks/3 kg a v celkovej predajnej cene 7,16 €,

„Raciola“ Kurča bez drobkov hlbokozmrazené, trieda kvality A, á 1,7 kg, výrobca: RACIOLA Uherský Brod s.r.o., Pod valy 221, 688 01 Uherský Brod, Česká republika, CZ 8022 ES, minimálna trvanlivosť do: 22.06.2016, v celkovom množstve 1 ks/l, 7kg a v celkovej predajnej cene 4,06 €,

FILÉ Z ALJAŠSKEJ TRESKY vákuovo balené hlbokozmrazené, á 4x 100 g (0,400 kg), balí: Projekt - Market, Kolárovo 946 03, Východná II, SK 9-15 ES, minimálna trvanlivosť do: 15.05.2016 (1 ks) a 29.05.2016 (1 ks), v celkovom množstve 2 ks originálnych balení /0,8 kg a v celkovej predajnej cene 3,50 €, FILÉ PANGASIUS vákuovo balené hlbokozmrazené, porcie á 4x 100 g (0,400 kg), balí: Projekt - Market, Kolárovo 946 03, Východná II, SK 9-15 ES, minimálna trvanlivosť do: 28.06.2016, v celkovom množstve 1 ks originálneho balenia/ 0,4 kg a v celkovej predajnej cene 2,69 €,

„RADOMA“ Filety z Tilapie, Hlbokozmrazené filety bez kože, s pridanou vodou, glazúrované, vákuovo balené, á 400 g, výrobca: PARTNERS, s.r.o., 916 27 Častkovce 418, SR, SK 9-4 ES, minimálna trvanlivosť do: 30.11.2016, v celkovom množstve 1 ks originálneho balenia/ 0,4 kg a v celkovej predajnej cene 3,99 €,

„FRODO“ Filety z Tilapie, bez kože, hlbokozmrazené, glazované, vákuovo balené, á 400 g, distribútor pre SR: Ryba Žilina spol. s r.o., Hviezdoslavova 5, 010 01 Žilina, SR, výrobca: CZ 13 700 ES, minimálna trvanlivosť do: 10/07/16 (1ks) a 06/09/16 (1ks), v celkovom množstve 2 ks originálnych balení/ 0,8 kg a v celkovej predajnej cene 7,98 €.

Uvedeným konaním naplnil všetky znaky skutkovej podstaty iného správneho deliktu podľa § 28 ods. 2 písm. o/ zákona o potravinách.

2./ Ďalej žalobca porušil povinnosť na všetkých stupňoch výroby, spracúvania a distribúcie vrátane predaja na diaľku dodržiavať požiadavky upravené zákonom o potravinách a osobitnými predpismi v zmysle § 4 ods. 1, § 9 ods. 1 zákona o potravinách a KAPITOLY IV, ODDIEL I, čl. 9 ods. 1 písm. f/ v nadväznosti na čl. 13 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 z 25.10.2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 a (ES) č. 1925/2006, ktorým sa zrušuje smernica Komisie 87/250/

EHS, smernica Rady 90/496/EHS, smernica Komisie 1999/10/ES, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/13/ES, smernice Komisie 2002/67/ES a 2008/5/ES a nariadenie Komisie (ES) č. 608/2004 (ďalej len „Nariadenie (EÚ) č. 1169/2011“) a to tým, že dňa 18.07.2015 v čase od 07.00 hod. do času jeho stiahnutia do zázemia prevádzkarne za účelom jeho odpisu v uvedenej prevádzkarni umiestňoval na trh jeden druh potravín s nedostatkami v označení, a to: Pizza Prosciutto cotto, Pizza s eidamom, šampiňónmi a varenou šunkou, hlhokozmrazená 350 g, minimálna trvanlivosť do: (nečitateľný údaj), predávajúci: Kaufland Slovenská republika v.o.s., Trnavská cesta 4 I/A, 831 04 Bratislava, vyrobené v Nemecku, v množstve 3 ks originálnych balení / 1,05 kg v predajnej cene 4,47 €, ktoré neboli označené čitateľným dátumom minimálnej trvanlivosti. Uvedeným konaním naplnil všetky znaky skutkovej podstaty iného správneho deliktu podľa § 28 ods. 2 písm. f/ zákona o potravinách.

3/ Ďalej žalobca porušil povinnosť na všetkých stupňoch výroby, spracúvania a distribúcie, vrátane predaja na diaľku dodržiavať požiadavky upravené zákonom o potravinách a osobitnými predpismi a povinnosť uchovávať potraviny pri teplotách deklarovaných prevádzkovateľom potravinárskeho podniku v zmysle § 4 ods. 1 a § 12 ods. 1 písm. m/ zákona o potravinách a to tým, že dňa 18.07.2015 v čase od 07.00 hod. do 13.00 hod. v prevádzkarni Kaufland Liptovský Mikuláš, Demänovská cesta 745, 031 01 Liptovský Mikuláš bol ponúkaný na predaj mäsový výrobok FUET EXTRA, trvanlivý tepelne neopracovaný mäsový výrobok, sušený na vzduchu, á ISO g, minimálna trvanlivosť do: 07/10/15, výrobca: ES 10.01655/GE CE, ktorý bol uchovávaný vo vitríne na predajnej ploche pri teplote + 13,6°C, nameranej o 08.05 hod., pri teplote + 14,7°C, nameranej o 08.35 hod. a pri teplote + 17,3°C, nameranej o 09.00 hod., čím nezabezpečil uchovávanie potravín v súlade s deklaráciou výrobcu, uvedenou na obale, nakoľko výrobca deklaruje na obale výrobku FUET EXTRA „Skladujte pri teplote od 0°C do 7°C“. Teplota bola meraná kalibrovaným digitálnym elektronickým teplomerom s certifikátom o kalibrácii č. A648/14 a pri vyhodnotení výsledkov merania bola zohľadnená neistota merania. Uvedeným konaním naplnil všetky znaky skutkovej podstaty iného správneho deliktu podľa § 28 ods. 2 písm. o/ zákona o potravinách.

4./ Ďalej žalobca porušil povinnosť na všetkých stupňoch výroby, spracúvania a distribúcie vrátane predaja na diaľku dodržiavať požiadavky upravené zákonom o potravinách a osobitnými predpismi v nadväznosti na zákaz umiestňovať na trh potraviny iné ako bezpečné v zmysle § 4 ods. 1, § 6 ods. 5 písm. a/ zákona o potravinách a článku 14 bod 1 v nadväznosti na bod 2 písm. b/ a bod 5 Nariadenia (ES) č. 178/2002 Európskeho parlamentu a Rady z 28.01.2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín (Mimoriadne vydanie U. v EU, kap. 15/zv. 6) v platnom znení (ďalej len „Nariadenie (ES) č. 178/2002“) a to tým, že dňa 18.07.2015 v čase od 07.00 hod. do času jeho stiahnutia do zázemia prevádzkarne za účelom jeho odpisu umiestňoval v prevádzkarni Kaufland Liptovský Mikuláš, Demänovská cesta 745, 031 01 Liptovský Mikuláš na trh jeden druh čerstvej zeleniny nevhodný na ľudskú spotrebu, a to: karfiol, krajina pôvodu: Slovensko, distributor: VITAZEL & Comp. s.r.o., Nová 1473, 946 32 Marcelová, LOT: 29/01 - ako nevhodných na ľudskú spotrebu bolo na predajnej ploche posúdených 78 ks karfiolu v celkovej cene 35,10 € z dôvodu, že na plodoch boli ložiská plesní a hniloba dužiny. Okrem tohto množstva nebol na trh umiestňovaný (predávaný ani skladovaný) žiadny iný karfiol. Uvedeným konaním účastník konania naplnil všetky znaky skutkovej podstaty iného správneho deliktu podľa § 28 ods. 4 písm. a/ zákona o potravinách.

Vzhľadom na to, že rozhodnutím Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky č. k.: 3381/2014 zo dňa 07.11.2014, ktorým bolo zmenené rozhodnutie Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Liptovský Mikuláš č.j. 1209/2014MS zo dňa 25.08.2014 a ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 14.11.2014, bola žalobcovi podľa § 28 ods. 4 písm. a/ v spojení s § 28 ods. 7 zákona o potravinách uložená úhrnná pokuta X XXX eur za porušenie povinností a požiadaviek pri umiestňovaní potravín na trh a za umiestňovanie na trh potravín nevhodných na ľudskú spotrebu (štyri druhy čerstvého ovocia a čerstvej zeleniny - rajčiaky cherry slivkové strapcové balené 500 g - plody v balení napadnuté sivou plesňou; jahody balené 500 g - plody v balení napadnuté sivou plesňou; hrozno červené bezkôstkové balené 500 g - plody v balení napadnuté sivou plesňou; nektárinky košík 1 kg - plody v balení napadnuté hnilobou), čo bolo zistené úradnou kontrolou potravín vykonanou dňa 21.07.2014 v predmetnej prevádzke (zistenia sú uvedené v zázname o úradnej kontrole potravín č. LM/2014/SŽKMKr/57) správny orgán konštatuje, že do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia došlo k opätovnému porušeniu povinností, za ktoré bola uložená pokuta podľa § 28 ods. 7, čím sú splnené podmienky pre uplatnenie zvýšenej sadzby podľa § 28 ods. 8 zákona o potravinách.

Za to sa žalobcovi podľa § 28 ods. 4 písm. a/ v spojení s § 28 ods. 8 zákona o potravinách ukladá úhrnná pokuta vo výške X XXX XXX eur, slovom: jeden milión eur.

42. Správny súd z obsahu administratívneho spisu zistil, že napadnuté rozhodnutie RVPS Liptovský Mikuláš bolo vydané v konaní začatom na základe upovedomenia RVPS Liptovský Mikuláš zo dňa 29.07.2015 č.k. 1223/2015MS o začatí správneho konania vo veci uloženia pokuty, doručeného žalobcovi dňa 31.07.2015. Konanie bolo začaté vo vzťahu k žalobcovej prevádzkarni na Demänovskej ceste 745, 031 01 Liptovský Mikuláš, na základe skutočností zistených pri výkone úradnej kontroly potravín dňa 18.07.2015 uvedených v Zázname z úradnej kontroly potravín č. ŠVPS SR/2015/DK,AK,Vi/7, ktorými malo dôjsť k porušeniu zákona o potravinách, predpisov vydaných na jeho vykonanie alebo priamo aplikovateľných právnych aktov Európskej únie, pre podozrenie zo spáchania iných správnych deliktov špecifikovaných v upovedomení.

43. Správny súd v súvislosti s prejednávanou vecou poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky PL. ÚS 3/2019-86 zo dňa 12.10.2022, v ktorom ústavný súd konštatuje, že napadnuté ustanovenie § 28 ods. 8 zákona č. 152/1995 Z.z. stratilo 30.06.2022 platnosť, a to prijatím zákona č. 211/2022 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 491/2001 Z.z. o organizovaní trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami v znení neskorších predpisov. Zákonom č. 211/2022 Z.z. bola nahradená pôvodná právna úprava § 28 ods. 8 zákona č. 152/1995 Z.z. novou právnou úpravou (aktuálne § 28 ods. 9 zákona č. 152/1995 Z.z. pozn.) v tomto znení: „Ak do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty dôjde k opakovanému porušeniu povinnosti, za ktoré bola uložená pokuta podľa odseku 8, orgán úradnej kontroly potravín uloží pokutu až do štvornásobku sadzby pokuty podľa odseku 4.“ Podľa § 31ai ods. 1 zákona č. 152/1995 Z.z. [Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 01.07.2022] konanie o uložení pokuty podľa § 28 a § 29, ktoré sa začalo a právoplatne neskončilo do 30.06.2022, sa dokončí podľa tohto zákona v znení účinnom od 01.07.2022 (bod 12, 13, 14).

44. Ústavný súd SR v uznesení PL. ÚS 3/2019-86 zo dňa 12.10.2022 poukázal (bod 17, 18) na vôľu zákonodarcu zmeniť neprimerané sankcie. Dôvodová správa k zákonu č. 211/2022 Z.z. k bodu 17 tohto zákona uvádza: „V ustanovení dochádza k úprave dolnej hranice sadzby pokuty pri opakovanom porušení povinností podľa § 28 ods. 8, za ktoré bola orgánom úradnej kontroly potravín uložená pokuta, a to z dôvodu, že ustanovená dolná hranica pokuty by mohla byť pre viaceré subjekty likvidačná a neumožňovala v rámci správnej úvahy aplikovanej príslušným správnym orgánom uložiť primeranú pokutu. Napríklad aj pri subjektoch s obratom pod X XXX XXX eur ukladalo ustanovenie orgánu úradnej kontroly potravín povinnosti uložiť minimálnu pokutu X XXX XXX eur. Od roku 2014 bolo uložených podľa predmetného paragrafu 33 miliónových pokút, pričom nenadobudli právoplatnosť a sú v súčasnosti predmetom konania na vecne a miestne príslušných súdoch a na Ústavnom súde Slovenskej republiky.“ V nadväznosti na to pojem právoplatnosti použitý v „prechodníkovom“ ustanovení musí byť v rovine skúmania vzťahu medzi správnym konaním a správnym súdnym konaním vo veci správneho trestania interpretovaný so zreteľom na skutočnosť, že správny súd (teda aj krajské súdy ako navrhovatelia) koná v prípade správnej žaloby vo veciach správneho trestania, čo znamená, že rozhoduje v plnej jurisdikcii [rieši nielen právne otázky prepojené na kritérium zákonnosti, ale môže vykonávať aj dokazovanie v zmysle § 197 Správneho súdneho poriadku].

45. Podstatou plnej jurisdikcie je požiadavka, aby správny súd nebol viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby a aby disponoval právomocou napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy preskúmať v plnom rozsahu. Správny súd teda musí mať právomoc v takom rozsahu, aby bol objektívne schopný posúdiť všetky relevantné skutkové, ako aj právne okolnosti [rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) z 02.04.1995 vo veci I. v. Rakúsko, sťažnosť č. 16922/90]. Plná jurisdikcia predstavuje dôležitý atribút práva na spravodlivý proces a význam tohto inštitútu sa osobitne prejavuje práve v oblasti správneho trestania. Skutočnosť, že správny delikt má trestnú povahu, nebráni tomu, aby o vine a sankcii za protiprávne konanie rozhodoval správny orgán. ESLP však k tomu dôvodí, že pre nastolenie súladu s dohovorom prichádzajú do úvahy dve alternatívy. Tou prvou je, že orgány vyvodzujúce zodpovednosť za správne delikty majú povahu nezávislého a nestranného tribunálu (súdu), a teda spĺňajú požiadavky zakotvené 6 ods. 1 dohovoru. V opačnom prípade (absencia postavenia nezávislého a nestranného súdu), ako to je aj v podmienkach Slovenskej republiky, musia ich rozhodnutia byť preskúmateľné nezávislým a nestranným súdom v plnom rozsahu (rozhodnutie ESLP z 28.01.1983 vo veci R. G. N. v.

Belgicko, sťažnosť č. 7299/75, 7496/76). Práve preto je nevyhnutná plná jurisdikcia správnych súdov. Požiadavka konania súdu v plnej jurisdikcii oslabuje rozhraničovaci význam pojmu právoplatnosť použitý v § 31ai ods. 1 zákona č. 152/1995 Z.z. natoľko, že záujem na ochrane základných práv a slobôd podnikateľov postihnutých neprimerane prísnymi sankciami, ktorí sa obrátili na navrhovateľov (krajské sudy), vyžaduje interpretáciu slovného spojenia „konanie o uložení pokuty,... ktoré sa právoplatne neskončilo“ tak, že toto konanie zahŕňa nielen správne konanie, v ktorom sa ukladala sankcia podľa napadnutého ustanovenia, ale aj správny súdny prieskum na základe správnej žaloby podanej vo veci správneho trestania. Od krajských súdov sa tak očakáva, že ustanovenie § 31ai ods. 1 zákona č. 152/1995 Z.z. zinterpretujú rozširujúco, nie formalistický, s prísny rešpektom k podústavne definovanej kategórii právoplatnosti, a tým aj ústretovo k základným právam, vyslovenia porušenia ktorých sa napadnutým ustanovením navrhovateľa (krajské sudy) domáhali. (bod 19, 20, 26 uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky PL. ÚS 3/2019-86 zo dňa 12.10.2022).

46. Zákon č. 211/2022 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 491/2001 Z.z. o organizovaní trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami v znení neskorších predpisov ustanovuje:

bod 29.: V § 28 odsek 9 znie:

„(9) Ak do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty dôjde k opakovanému porušeniu povinnosti, za ktoré bola uložená pokuta podľa odseku 8, orgán úradnej kontroly potravín uloží pokutu až do štvornásobku sadzby pokuty podľa odseku 4.“.

bod 33.: Za § 31ah sa vkladá § 31ai, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 31ai Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 01.07.2022

(1) Konanie o uložení pokuty podľa § 28 a 29, ktoré sa začalo a právoplatne neskončilo do 30.06.2022 sa dokončí podľa tohto zákona v znení účinnom od 1. júla 2022.

(2) Výnosy vydané podľa § 3 zákona účinného do 30. júna 2022 ostávajú platné a účinné do 31.12.2025.“

47. Zákaz retroaktivity - princíp zákonnosti a aj princípy nullum crimen sine lege a nulla poena sine lege predpokladajú a súvisia so zákazom retroaktivity prísnejšieho zákona, ktorý ustanovuje zákaz spätnej účinnosti právnych noriem. Pre oblasť správneho trestania možno tento zákaz interpretovať tak, že nemožno uložiť správnu sankciu za konanie, ktoré v dobe jeho spáchania nebolo správnym deliktom, aj keby neskôr správnym deliktom bolo. Tým je uplatnený všeobecný princíp zákazu retroaktivity, podľa ktorého právne predpisy až na výnimky nepôsobia spätne. Výnimkou je zásada prípustnosti retroaktivity v prospech páchatel'a. Ak je v budúcnosti prijatá právna úprava, podľa ktorej by bolo možné sankcionovať miernejšie, resp. je v iných ohľadoch pre páchatel'a priaznivejšia, prihliada sa práve na neskoršiu právnu úpravu. Tým má byť zaručená aj predvídateľnosť rozhodovania, pretože páchatel'ovi musí byť v dobe jeho konania zrejmé, aký postih mu hrozí. Určujúci je stav právnej úpravy v dobe spáchania deliktu, s možnosťou neskoršej priaznivejšej právnej úpravy. Zákaz retroaktivity možno odvodiť aj z čl. 7 Dohovoru, podľa ktorého „nikoho nemožno uznať za vinného zo spáchania trestného činu na základe skutku alebo opomenutia, ktoré v čase jeho spáchania nie je považované podľa vnútroštátneho alebo medzinárodného práva za trestný čin. Takisto nesmie byť uložený trest prísnejší, než aký bolo možné uložiť v čase spáchania trestného činu“, ďalej z odporúčania R (91) I a tiež z čl. 50 ods. 6 Ústavy SR, podľa ktorého „trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Neskorší zákon sa použije, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie.“ Tento zákaz súvisí so zásadou právnej istoty a je špecifickým vyjadrením čl. 1 Ústavy SR (B., Z., B., M. Základy správneho práva trestného. V.: S. M., 2019, s. 57).

48. Rešpektujúc princípy správneho trestania, ak správne orgány v rámci konania o správnom delikte uložili sankciu v súlade s právnou úpravou účinnou v čase, keď o tejto sankcii rozhodovali, avšak následne v priebehu súdneho prieskumu došlo k zmene právnej úpravy v prospech páchatel'a, ktorý namietol neprimeranosť (neproporcionálnosť) peňažnej sankcie, pôvodne uloženej správnym orgánom, je povinnosťou správneho súdu prihliadať na zmenu v právnej úprave sankcie, a to aj v prípade, že táto zmena nastala hoci až po právoplatnosti rozhodnutí správnych orgánov vo veci samej (rozsudok

Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Asan/2/2019 z 05.11.2019, R 20/2021 Zbierka rozhodnutí Najvyššieho súdu 2/2021).

49. Správny súd po oboznámení sa s obsahom súdneho a administratívneho spisu konštatuje, že žalobca namieta nepriemeranosť (nepropocionálnosť) peňažnej sankcie uloženej mu napadnutým rozhodnutím žalovanej a rozhodnutím prvostupňového orgánu.

50. Správny súd v intenciách zásad správneho trestania uvedených v odôvodnení tohto rozsudku, právneho názoru Ústavného súdu SR vyjadreného v uznesení PL. ÚS 3/2019-86 zo dňa 12.10.2022 a právneho názoru Najvyššieho súdu SR vyjadreného v rozsudku Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Asan/2/2019 z 05.11.2019, po verifikovaní skutočnosti, že v priebehu súdneho prieskumu došlo k zmene právnej úpravy v prospech žalobcu ohľadom výšky/prísnosti sankcie, ktorej nepriemeranosť žalobca namieta, povinne prihliadol na zmenu v právnej úprave sankcie.

51. So zreteľom na základnú zásadu trestania upravenú v článku 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky je potrebné konštatovať, že napadnuté rozhodnutie žalovanej a prvostupňového orgánu trpí vadou, pre ktorú je potrebné ich zrušiť, keďže vzhľadom na vývoj v právnej úprave je potrebné na uloženie trestu žalobcovi použiť neskorší zákon, ktorý je pre žalobcu priaznivejší.

52. Na základe uvedeného správny súd postupujúc v súlade s článkom 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky podľa § 191 ods. 1 písm. c/ SSP zrušil napadnuté rozhodnutie žalovanej v spojení s rozhodnutím prvostupňového orgánu pre nesprávne právne posúdenie veci vo vzťahu k výške sankcie, a vec jej vrátil na ďalšie konanie, v ktorom sa žalovaná vysporiada s novou právnou úpravou, pre žalobcu priaznivejšou, vo vzťahu k výške sankcie.

53. Vzhľadom na to, že žalovanou bude aplikovaná nová právna úprava, ktorá je pre žalobcu priaznivejšia, odôvodnenie žalovanej a jej správna úvaha uvedená v napadnutom rozhodnutí nie je konečná vo vzťahu k meritu veci a k výške trestu žalobcu.

54. Podľa § 191 ods. 6 SSP, právnym názorom, ktorý vyslovil správny súd v zrušujúcom rozsudku, je orgán verejnej správy v ďalšom konaní viazaný. Ak orgán verejnej správy v ďalšom konaní nepostupoval v súlade s právnym názorom správneho súdu a správny súd opätovne zrušil rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy z tých istých dôvodov, môže správny súd i bez návrhu v zrušujúcom rozsudku uložiť orgánu verejnej správy pokutu.

55. Žalobca v žalobe a podaní zo dňa 21.02.2017 v súvislosti s minimálnou výškou pokuty v zmysle § 28 ods. 8 zákona o potravinách podal návrh súdu na prerušenie konania a polozenie prejudiciálnych otázok týkajúcich sa výkladu článku 55 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 z 29.04.2004 o úradných kontrolách uskutočňovaných s cieľom zabezpečiť overenie dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá:

1. Je v súlade s požiadavkou úmernosti uvedenou v článku 55 ods. 1 Nariadenia č. 882/2004 § 28 ods. 8 zákona, ktorý stanovuje obligatórne uloženie pokuty v minimálnej výške X XXX XXX eur?

2. Je v súlade s požiadavkou úmernosti uvedenou v článku 55 ods. 1 Nariadenia č. 882/2004 taký systém sankcií, ktorý nepripúšťa zohľadnenie poľahčujúcich okolností v prospech subjektu, ktorý porušil právny predpis, z dôvodu, že správny orgán je povinný bez ohľadu na tieto skutočnosti uložiť pokutu v rozpätí od X XXX XXX eur až do X XXX XXX eur?

3. Je v súlade s požiadavkou úmernosti uvedenou v článku 55 ods. 1 Nariadenia č. 882/2004 taký systém sankcií, ktorý neumožňuje správnomu orgánu zohľadniť konkrétnu hospodársku situáciu subjektu, ktorý porušil právny predpis, a tým aj jeho reálnu schopnosť ekonomicky znášať uloženú sankciu, z dôvodu, že správny orgán je povinný bez ohľadu na tieto skutočnosti uložiť pokutu v rozpätí od X XXX XXX eur až do X XXX XXX eur?

56. Správny súd obligatórne preruší konanie, ak v konkrétnej právnej veci, ktorú prejednáva, vznikne pochybnosť o výklade práva EÚ, ktorú možnosť riešiť prostredníctvom prejudiciálnej otázky podanej Súdnemu dvoru EÚ (§ 100 ods. 1 písm. c/ SSP). Ak sa takáto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom a tento súdny orgán usúdi, že rozhodnutie o nej je nevyhnutné pre vydanie jeho rozhodnutia, môže sa obrátiť na Súdny dvor EÚ, aby o nej rozhodol. Ak sa však takáto otázka položí

v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútro-štátneho práva, je tento súdny orgán povinný obrátiť sa na Súdny dvor EÚ s výnimkou prípadov, že položená otázka je irelevantná, alebo dotknuté ustanovenie komunitárneho práva už bolo Súdnym dvorom vyložené, alebo správna aplikácia komunitárneho práva je tak jednoznačná, že o nej nie sú žiadne pochybnosti (napríklad rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-283/81, CILFIT).

57. Vzhľadom na to, že súd konanie prerušil podľa § 100 ods. 2 písm. a/ SSP a následne v ňom pokračoval po skončení konania vedeného pred Ústavným súdom SR v dôsledku zmeny vnútroštátnej legislatívy, ktorej sa navrhované prejudiciálne otázky týkali, súd nevidel dôvod na opätovné prerušenie konania a polozenie prejudiciálnych otázok Súdnemu dvoru EU, a preto návrh na prerušenie konania za účelom položenia prejudiciálnych otázok Súdnemu dvoru EU zamietol. Správny súd tiež dodáva, že je súdom, proti ktorého rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť.

58. O trovách konania súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 SSP, podľa ktorého úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanej právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania, o ktorej výške rozhodne správny súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením podľa § 175 ods. 2 SSP.

59. Toto rozhodnutie senát Krajského súdu v Bratislave prijal pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať kasačnú sťažnosť do 30 dní od jeho doručenia, na Krajský súd v Bratislave. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V kasačnej sťažnosti sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 57 SSP) uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy bolo napadnuté rozhodnutie doručené sťažovateľovi, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (sťažnostné body) a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

V konaní o kasačnej sťažnosti musí byť sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ v zmysle § 449 ods. 1 SSP zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Povinné zastúpenie advokátom v kasačnom konaní sa nevyžaduje, ak a/ má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; b/ ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c/ a d/; c/ je žalovaným Centrum právnej pomoci.